

HBS-1859

Seat No. _____

M. A. (Sem. II) Examination

April / May - 2015

ID-205 : History

(History of Archaeology)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : દરેક પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

૧ પુરાતત્વ સર્વેક્ષણ એટલે શું ? ભારતીય પુરાતત્વ સર્વેક્ષણની વિવિધ પ્રવૃત્તિઓ આલેખો.

અથવા

૧ ભારતના પ્રમુખ પુરાતત્વીય સ્થળ હરપ્પા અને મોહન-જો-દડોનું મૂલ્યાંકન કરો.

૨ પુરાતત્વીય સંશોધનમાં કાલગણનાની નવી વૈજ્ઞાનિક પદ્ધતિઓ જણાવો.

અથવા

૨ નિવેશોના અધ્યયન માટેના લેખિત સાધનો જણાવો.

૩ લોથલ-નગરનું પુરાતત્વીય દષ્ટિએ મૂલ્યાંકન કરો

અથવા

૩ ધોળાવીરાનું પુરાતત્વીય અધ્યયન કરો.

૪ પુરાતત્વીય દષ્ટિએ પાટણ-નગરનું મૂલ્યાંકન કરો.

અથવા

૪ પુરાતત્વીય શહેર ચાંપાનેરનું અધ્યયન કરો.

૫ ટૂંકમાં જવાબ આપો (ગમે તે સાત)

- (૧) ભારતમાં પુરાતત્વ સર્વેક્ષણની પુનઃ રચના કોના સમયમાં થઈ હતી ?
- (૨) જનરલ કનિંગહામે કઈ વિદ્યાપીઠોની શોધો ઉત્ખનન કરાવીને કરી હતી ?
- (૩) પુરાતત્વના સંશોધન માટે સમગ્ર દેશને કેટલા વિભાગમાં વહેંચ્યો છે ? આ કામ કોણે કરેલું ?
- (૪) ઘઘરનદીની પૂર્વમાં ઉત્ખનનથી સિંધુ સંસ્કૃતિનું કયું સ્થળ મળ્યું છે ?
- (૫) નાગાર્જુન કોન્ડામાં ઈશ્વાકુ રાજાઓએ બંધાવેલો સ્તૂપ કોણે શોધેલો?
- (૬) ગુજરાતનું કયું હડપ્પીય સંસ્કૃતિનું સ્થળ ઉત્ખનનની અદ્યતન સંશોધનનું સ્થળ છે?
- (૭) પદાર્થ પરથી થતી કાલગણનાને શું કહે છે ?
- (૮) વૃક્ષોના વલયને આધારે થતી કાલગણના કયા નામથી ઓળખાય છે?
- (૯) હડપ્પીય સંસ્કૃતિના અવશેષો કઈ કઈ જગ્યાએથી મળ્યા છે ?
- (૧૦) લોથલ સંસ્કૃતિના આરંભ અને અંતનો સમય કયો ?
- (૧૧) ધોળાવીરામાંથી પ્રાપ્ત કાંસાની કઈ આકૃતિ નોંધનીય છે ?
- (૧૨) સૌથી પ્રથમ પાણિયો કયાંથી મળ્યો છે ? કયા સમયનો ?